

Lokalbehovsplan 2026–2035

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	3
Strategiska ställningstaganden.....	4
Nulägesbeskrivning	5
Lokalkrävande verksamheter	5
Befintligt lokalbestånd	6
Historisk utveckling av lokalbeståndet	8
Historisk utveckling av lokalkostnaderna	9
Nyttjandegrad och effektiviseringspotential.....	10
Framtida lokalbehov	12
Påverkansfaktorer på nämndens lokalbehov	12
Nämndens förväntade framtida lokalbehov.....	14
Lokalplanering	15
Planerad lokalanskaffning	15
Planerad avveckling	16
Kapacitets- och kostnadsutveckling	16
Utveckling av nämndens arbete med lokaler	18

Inledning

Lokalbehovsplanen utgör grunden för nämndens lokalplanering. Planen uppdateras årligen och beskriver nämndens övergripande lokalbehov idag och framöver, med utgångspunkt i nämndens uppdrag och kommunfullmäktiges mål. I planen beskrivs användandet av befintliga lokaler, hur lokalbehoven utvecklas under perioden samt hur planeringen ser ut för att tillgodose de behoven. Lokalbehovsplanen beskriver också hur nämndens lokalkostnader påverkas av planeringen. Både lokalnyttjare och lokalförsörjare bidrar i planeringsarbetet och planen beslutas av respektive lokalnyttjande nämnd. Lokalbehovsplanen utgör ett underlag dels för nämndens lokalplanering, dels för stadens samlade lokalförsörjningsarbete.

Strategiska ställningstaganden

Nämnden arbetar för att, utifrån Malmös stads demografi, möta de kommande årens ökning av antalet elever i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. Vuxenutbildningens omfattning däremot avgörs inte i första hand av den demografiska utvecklingen utan påverkas av politiska beslut, migration samt konjunkturs- och arbetsmarknadsläge. Nya regleringar och krav samt förändrat utbildningsutbud kan innebära behov av anpassningar för att säkerställa lokalernas ändamålsenlighet i förhållande till nämndens uppdrag som skolhuvudman. Detta gör att dimensioneringen och planering på längre sikt är begränsad.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens lokalplanering är förankrad i Malmö stads kommunfullmäktigemål. Inom målområdena **En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga** och **En attraktiv stad för arbete och hållbar tillväxt** ska nämnden särskilt verka för:

- att en större andel elever ska fullfölja en gymnasieutbildning
- att en större andel ungdomar ska arbeta eller studera
- att öka andelen Malmöbor som är självförsörjande

Nämndens lokalplanering utgår från det **kompensatoriska uppdraget**. Centralt belägna skolor med goda kollektivtrafikförbindelser i kombination med olika skolformer och med en blandning av yrkesprogram, introduktionsprogram och högskoleförberedande program bidrar till minskad segregation, ökad mångfald och möten mellan elevgrupper.

Lokalplaneringen stödjer nämndens strategiska inriktning, att erbjuda yrkesutbildningar (gymnasieutbildning och vuxenutbildning) på centralt belägna platser med goda kollektivtrafikförbindelser, för att **öka andelen Malmöbor i självförsörjning**. En prioritering i nämndens lokalplanering är att skapa nya förutsättningar för att kunna utöka antalet utbildningsplatser på yrkesprogrammen, för att därmed möta arbetsmarknadens behov av yrkesutbildad arbetskraft. Även vuxenutbildningen kan i större utsträckning samlokaliseras med gymnasieskolans yrkesprogram framåt.

Vidare arbetar nämnden för **ökad trygghet och säkerhet** mot bakgrund av att nationella undersökningar visar att skolmiljöer är en av de vanligaste brottsplatserna för barn och unga. En otrygg plats som präglas av våld, hot och kränkningar har stora konsekvenser för de drabbade. Ett sätt att arbeta förebyggande och göra medvetna val i skolornas fysiska miljö är genom så kallad situationell brottsprevention. Nämnden startade 2023 att systematiskt och kunskapsbaserat analysera skolornas fysiska miljö, såväl inom skolans lokaler som i dess utomhusmiljö utifrån ovanstående och har satsat ca 35 miljoner i nya säkerhetsanläggningar såsom brandlarm, passage- och inbrottslarm och säkerhetskameror.

Nämndens lokalbestånd behöver vara **väl rustat för en föränderlig framtid**. En utökning av antalet elevplatser skapar förutsättningar för att vid oförutsedda händelser erbjuda elever plats omgående. Nämndens lokalplanering ska också bidra till ökad beredskap vid till exempel brand, behov av större underhållsrenoveringar eller förändringar i utbudet av skolplatser hos fristående huvudmän. Utformningen av nämndens lokaler ska vara flexibel och möjliggöra samnyttjande, dels mellan nämndens olika verksamheter, dels mellan stadens nämnder.

Nulägesbeskrivning

Lokalkrävande verksamheter

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens uppdrag är att anordna undervisning i gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och vuxenutbildning samt att fullfölja kommunens åtaganden i det kommunala aktivitetsansvaret.

Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola, elevräkning 2024-09-15

Gymnasieskola (Malmö kommunala skolor)	Elever från Malmö	Elever från annan kommun	Totalt
Nationella program	4 905	1 682	6 587
Introduktionsprogram	1 048	134	1 182
Summa	5 953	1 816	7 769

Anpassad gymnasieskola (Malmö kommunala skolor)	Elever från Malmö	Elever från annan kommun	Totalt
Nationella program	126	23	149
Introduktionsprogram	103	23	126
Summa	229	46	275

Fristående skolenheter	Gymnasieskola Elever från Malmö	Anpassat gymnasium Elever från Malmö	Totalt
Nationella program	4 561	12	4573
Introduktionsprogram	306	1	307
Summa	4 867	13	4880

Elever från Malmö i annan kommun	Elever från Malmö
Nationella program	679
Introduktionsprogram	28
Summa	707

Kommunala aktivitetsansvaret	Ungdomar från Malmö
Antal Ungdomar i KAA	1 479

Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan består av totalt 12 skolenheter. Den anpassade gymnasieskolan finns på tre av nämndens skolenheter. Gymnasieskolans- och den anpassade gymnasieskolans undervisning ställer krav på lokalernas utformning. Undervisning på högskoleförberedande program och yrkesprogram utan krav på specialanpassade lokaler tar mindre yta i anspråk jämfört med yrkesprogram som kräver specialanpassade lokaler samt har högre lokalkostnader generellt.

Den anpassade gymnasieskolans verksamhet behöver utöver det som gäller för gymnasieskolan generellt sett större ytor. Detta beror framför allt på mindre klassammansättningar, ett större behov av tillgänglighetsanpassningar och andra former av specialanpassningar av lokalerna. Både gymnasieskolans och anpassade gymnasieskolans lokaler behöver utformas för att möta myndighetskrav såsom tillräcklig ventilation, ljusinsläpp och akustik. Till skillnad från förskolan och grundskolan har gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan i Malmö stad inte fastställda krav på friyta inom fastigheten.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningens uppgift är att förmedla kunskap och stödja elever så att de kan arbeta och verka i samhället. I vuxenutbildningen går eleverna generellt sett färre timmar i skolan jämfört med gymnasieskolan vilket innebär att fler elever får plats på mindre ytor. Undervisningen inom vuxenutbildningen kan bedrivas såväl på dagtid som kvällstid för att möta elevernas behov samt utifrån verksamhetens möjlighet. Elever på Komvux kan förutom att studera närstudier även välja att studera på distans i olika omfattning, något som kontinuerligt påverkar lokalbehovet för vuxenutbildningen. I vissa fall samnyttjas lokaler och medel för utbildning mellan gymnasieskolan och vuxenutbildningen, exempelvis i restaurangutbildningar och fordonsutbildningar.

Kommunal vuxenutbildning, prognos helårsplatser 2024

Verksamhet	Antal helårsplatser
Komvux, grundläggande nivå	952
Komvux, gymnasial och anpassad gymnasial nivå, allmänna kurser	1 371
Komvux, gymnasial och anpassad gymnasial nivå, yrkesutbildningar	1 396
Svenska för invandrare (Sfi)	3441
Summa	7160

Befintligt lokalbestånd

Nämndens lokalbestånd består av 78 procent internt förhyrda lokaler och resterande 22 procent hyrs av externa fastighetsägare. Kostnaden per kvadratmeter i extern regi är inte direkt jämförbar med stadsfastigheters lokaler då fler verksamheter med behov av särskilda, mer kostsamma undervisningssalar, är förlagda hos externa fastighetsägare.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden nyttjar ett lokalbestånd om cirka 185 000 m² lokal-area (LOA) till en prognostiserad hyreskostnad om cirka 222 miljoner kronor. I hyreskostnaden ingår kostnader för externa lokaler för undervisning i idrott och hälsa.

Verksamhet	Antal kvadratmeter	Hyreskostnad (mkr)	Kvm/plats	Kr /kvm/år
Gymnasieskola	126 275	160	16	1 267
Anpassad gymnasieskola	13 158	19	48	1 444
Vuxenutbildning	42 383	34	6	802
Administrativa lokaler	3 323	9	-	2 708
Summa	185 139	222		

Lokalernas ändamålsenlighet

Majoriteten av nämndens lokalbestånd består av äldre fastigheter som byggts under första halvan av 1900-talet. Ett äldre fastighetsbestånd är gynnsamt både ur ett miljömässigt- och ett ekonomiskt hållbarhetsperspektiv. Den mest hållbara kvadratmetern verksamhetsyta är den som redan är byggd. Därför ska nämnden arbeta för att nyttja sina befintliga lokaler så effektivt som möjligt samtidigt som nämnden vid nyanskaffning alltid ska utreda förutsättningar att eventuellt överta lokaler som någon annan nämnd i staden inte har behov av längre. Lokaler som har nyttjats långsiktigt är billigare i drift.

Ett äldre lokalbestånd kan dock innebära vissa svårigheter i att nyttja lokalytan så effektivt som möjligt i och med att ytor för undervisning är förhållandevis små i jämförelse med ytor för kommunikation. Nämnden ser också att klimatförändringar kan leda till höga temperaturer i byggnader som uppförts i tider med andra klimatförutsättningar. Mot bakgrund av detta arbetar nämnden aktivt för att i samarbete med respektive fastighetsägare och andra nämnder i staden säkerställa en god fysisk arbetsmiljö för elever och personal. Parallellt arbetar nämnden med att anpassa skollokalerna utifrån personalens behov av en god arbetsmiljö, exempelvis genom ombyggnationer av personalrum och anpassningar av medarbetarnas arbetsplatser med hjälp av ergonomiska lösningar.

Offentliga organisationer har stora möjligheter att bidra till arbetet med minskade växthusgasutsläpp och andra faktorer som bidrar till klimatförändringarna. Nämnden ska tillsammans med respektive fastighetsägare bidra till att minska klimatavtrycket från nämndens lokaler. Vid nybyggnation och ersättningsinvesteringar ska resurssnåla lösningar premieras.

Nuvarande Lokalbestånd är i huvudsak ändamålsenligt för nämndens verksamhet och anpassas vid behov utifrån förändringar i uppdrag, elevbehov (anpassningar), nya myndighetskrav och förändringar i förvaltningens organisation. Lokalernas ändamålsenlighet och standard utreds och förbättras kontinuerligt i dialog med respektive skolenhet och i samarbete med varje lokals fastighetsägare. Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen tar årligen fram en treårig plan för lokalanpassningar, säkerhetsinstallationer samt inköp av teknik, hjälpmedel för undervisning och inventarier.

Avtal

Merparten av nämndens lokalbestånd ägs av Malmö stad och förvaltas av serviceförvaltningen, stadsfastigheter. Huvudprincipen vid lokalanskaffning och förlängning av befintliga avtal är att permanenta verksamheter ska bedrivas i stadens egenägda lokalbestånd medan det i vissa fall kan vara motiverat att anskaffa lokaler eller förlänga avtal för lokaler med extern hyresvärd för verksamheter där behovet är av tillfällig karaktär, eller där behovet kan komma att förändras inom planeringsperioden. Nämnden arbetar aktivt med en plan för långsiktiga verksamheter som bedrivs i lokaler med externa fastighetsägare.

Lokalernas tekniska standard

Stadsfastigheter tar årligen fram långsiktiga underhållsplaner för respektive fastighet. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samarbetar med stadsfastigheter för att säkerställa att lokalernas tekniska standard tillgodoser nämndens behov av ändamålsenliga utbildningsplatser. Genom att nämnden aktivt deltar i den långsiktiga underhållsplaneringen skapas goda förutsättningar för att ha en samplanering för stadsfastigheters underhåll och nämndens verksamhetsanpassningar.

Historisk utveckling av lokalbeståndet

Åren 2019–2023 innebar endast en mindre utökning av nämndens lokalbestånd. Under perioden färdigställdes inga större ny- eller tillbyggnadsprojekt. Större förändringar har i stället skett genom omlokaliseringar och tillfällig inhyrning i externt ägda lokaler på grund av orsaker som legat utanför lokalbehovsplaneringen (exempelvis lokaler som inte lever upp till myndighetskraven).

2020

Universitetsholmens gymnasium flyttade inför 2020 från Malmö stads egna lokaler inom Makrillen 3 i Varvsstaden till externa lokaler (redan inhyrda av nämnden) inom fastigheterna Grytan 6 och 9 på Norra Sorgenfri. Omlokaliseringen initierades efter att miljöförvaltningen gjort bedömningen att ventilationen i lokalen inte uppfyllde gällande myndighetskrav.

2022

På grund av en försening i nybyggnadsprojektet Malmö Citadellsgymnasium inom fastigheten Makrillen 3 som innebar att projektets färdigställande försenades från 2023 till 2024 beslutade nämnden att förhyra ca 4 000 m² LOA inom fastigheten Gäddan 8 av Malmö universitet inför höstterminen 2022. Förhyrningen krävdes för att tillgodose behovet av kapacitet till följd av såväl försening som demografisk ökning.

2023

För att effektivisera lokalnyttjandet och främja samarbete mellan gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens centrala funktioner samlokaliseras utbildningskontoret, Kommunala aktivitetsansvaret, elevhälsan, SFI-mottagningen och Skolstart Malmö inom fastigheten Rolf 6 vid Värnhem i början av 2023.

2024

2024 innebar en historiskt stor ökning av skolplatskapaciteten i Malmö stads gymnasieskolor i syfte att möta den kraftiga elevökningen. Malmö Citadellsgymnasium inom fastigheten Makrillen 3 invigdes inför höstterminen 2024. Skolan har med sina 12 400 kvadratmeter (LOA) en kapacitet om upp till 1200 elevplatser. Malmö Citadellsgymnasium blev den första nybyggda gymnasieskolan ägd och förvaltd av Malmö stad sedan 1960-talet. I Varvsstaden öppnade också Malmö Neptungymnasium inom fastigheten Gäddan 8 inför höstterminen 2024. Nämnden hyr 9050 kvadratmeter (LOA) ombyggda lokaler av en extern fastighetsägare och skolan har en kapacitet om ca 800–1000 skolplatser. Båda skolorna erbjuder utbildning inom högskoleförberedande program, yrkesprogram och introduktionsprogram. Klassrummens utformning möjliggör också att lokalerna kan användas för vuxenutbildning eller annan utbildningsverksamhet i framtiden.

I tabellen nedan redovisas större lokalförändringar under perioden 2019–2024:

Fastighet	Enhet	Färdigställande	Kommentar
Excellensen 2	Malmö Borgarskola	2019	Större ombyggnation – ventilation.
Malte 23	Yrkeshögskolan	2019	Verksamheten omlokaliseras från Margareta 1.
Grytan 6 och 9	Universitetsholmens gymnasium	2020	Verksamheten omlokaliseras från Makrillen 3.
Fältsippan 12	Valdemarsro gymnasium	2020	Nybyggnation av gymnastiksal
Gäddan 8	Malmö Citadellsgymnasium/ Universitetsholmens gymnasium	2022	Tillfällig inhyrning i väntan på ny skola inom fastigheten Makrillen 3 samt omlokalisering av vård- och omsorgsprogrammet, årskurs 3, från Grytan 6 och 9.
Rolf 6	Utbildningskontoret, KAA, centrala elevhälsan, SFI-mottagning och Skolstart Malmö	2023	Samlokalisering av förvaltningens centrala funktioner.
Makrillen 3	Malmö Citadellsgymnasium	2024	Nybyggnation av gymnasieskola, upp till 1 200 skolplatser.
Gäddan 8	Malmö Neptunigymnasium	2024	Inhyrning av ny gymnasieskola, 800-1 000 skolplatser.

Historisk utveckling av lokalkostnaderna

Under perioden 2020–2023 har nämndens lokalkostnader som andel av nämndens totala kostnader varit konstant mellan 14–15%. För 2024 är andelen något lägre, detta beror på stadens nya internhyresmodell som är enhetlig och där hyran tydligare speglar hyresobjektets självkostnad.

Interna lokaler (stadsfastigheter)	2022	2023	2024
Hyra (MNKR)	145	153	143
Yta (BTA)	122 789	122 789	138 234
kr/kvm	1 178	1 249	1 035

Externt inhyrda lokaler	2022	2023	2024
Hyra (MNKR)	70	79	79
Yta (LOA)	38 687	38 209	43 429
kr/kvm	1 820	2 113	1 819

Lokalkostnader	2020	2021	2022	2023	Prognos för 2024
Lokalkostnad i mnkr, exklusive ersättning till fristående aktörer.	197	192	215	234	222
Andel av nämndens driftsbudget, %	15%	14%	14%	14,5%	13%

Nyttjandegrad och effektiviseringspotential

Respektive nämnd ansvarar, utifrån sitt reglemente, för att säkra att de egna lokalerna nyttjas resurseffektivt. I detta avsnitt beskriver nämnden hur arbetet med ett effektivt lokalnyttjande utförs. Hur man definierar resurseffektivitet kan innebära olika saker beroende på om man syftar på lokalyta eller ekonomi. När det gäller nämndens skolor är en stor del av byggnaderna äldre vilket ofta innebär lägre resurseffektivitet ytmässigt men har högre resurseffektivitet ur ett ekonomiskt perspektiv då dessa byggnader tenderar ha en lägre hyra.

Att mäta nyttjandegraden i nämndens lokalbestånd är komplicerat och ingen exakt vetenskap. Lokalkapaciteten påverkas av olika typer av myndighetskrav, av lokalens fysiska utformning (exempelvis matsalens storlek och antalet klassrum), av utbildningens innehåll och organisation och av hur väl varje skola lyckas fylla sina respektive årskurser och klasser. Nedan följer en redogörelse för hur gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden analyserar lokalkapaciteten utifrån påverkande faktorer.

Repub Fakta är en, årligen uppdaterad, faktabok som innehåller kostnadsrelaterade nyckeltal, nyckeltal för förbrukning och nyckeltal för tidsåtgång gällande skolor. Repub Fakta 2024 anger riktvärdet för effektivt nyttjande av lokaler inom gymnasieskola motsvarande 8–12 kvm per elev för nybyggda och ombyggda skolor som planerats för hög lokaleffektivitet och flexibilitet. Samma studie konstaterar att lokalanvändningen i befintliga skolor ofta är lägre. Det som begränsar lokaleffektiviteten ytmässigt kan till exempel vara stora och långa korridorer. Nämndens lokalbestånd utgörs mestadels av lokaler som byggts långt tillbaka i tiden och för annat än gymnasieskola vilket gör att det kan vara svårt att yteffektivisera.

Enligt Repub Fakta åstadkommer man effektiva lösningar utan att ge avkall på en god skolmiljö genom att skapa öppna, flexibla planlösningar som gör att fasta klassrum ersätts med flexibla rum och arbetsareor som kan utnyttjas för många olika ändamål.

Ökar lokaleffektiviteten	Minskar lokaleffektiviteten
Öppna miljöer	Ett rum för varje funktion
Få korridorer	Korridorer
Flexibla utbildningsplatser	Egen matbesisning
Rullbara möbler	Många arkivutrymmen
Enhetlig möbelstandard	Ingen enhetlig möbelstandard
Sambruk av gemensamma utrymmen	Frithet att välja lokaler och möbler
Styrning av lokalanvändning	Små och många utbildningsplatser

Myndighetskrav

Olika myndighetskrav begränsar hur många elever varje skola rymmer. Antalet toaletter, ventilationssystem och brandskyddsregler är exempel på myndighetskrav som begränsar en skolas kapacitet. Miljöförvaltningens riktlinjer som följer de allmänna råden i Arbetsmiljöverkets AFS 2020:1 anger att det i allmänhet är nödvändigt med en toalett per påbörjad 15-tal arbetstagare/elever. Nämnden arbetar kontinuerligt för att åtgärda eventuella brister i den fysiska miljön i syfte att uppnå full kapacitet i lokalbeståndet. Ventilationskapaciteten bedöms inte var ett hinder för lokalkapaciteten i dagsläget. Nämnden har under 2023 kartlagt behovet av investeringar i säkerhetsanläggningar- brand- och utrymningslarm samt passage- och inbrottslarm. Utredningen visar att ett stort antal av nämndens säkerhetsinstallationer har uppnått sin tekniska livslängd och är i behov av ersättningsinvesteringar. Ersättningsinvesteringarna har prioriterats i nämndens förvaltningsövergripande investeringsplan för 2023–2025. Merparten av investeringarna färdigställs under 2024.

Matsalskapacitet

Skolornas kapacitet begränsas av matsalarnas storlek. Om matsalens storlek inte räcker till kan det till exempel bli problem vid schemaläggning av lektioner samtidigt som effektiv schemaläggning är en förutsättning för att kunna nyttja befintliga lokaler optimalt. I dagsläget är antalet sittplatser i matsalarna tillräckliga utifrån antalet befintliga elever per skola. Däremot upplever vissa skolor trängsel och problematiska flöden på grund av lokalernas utformning vilket i vissa fall påverkar elevernas arbetsmiljö. För att motverka att matsalens kapacitet begränsar den totala kapaciteten samarbetar nämnden med Malmö skolrestauranger för att förbättra elevflöden i skolornas matsalar. För vuxenutbildningen är matsalskapaciteten inte en faktor i och med att man inte tillhandahåller lunch till utbildningens elever.

Antal klassrum och klassrummens utformning

Antalet klassrum påverkar hur många klasser en skola kan ta in och klassrummens storlek påverkar hur många elever som kan gå i varje klass. Klasstorlek bedöms utifrån programmets och elevernas behov samt söktryck.

Utbildningens innehåll och organisation

Generellt kräver undervisning inom högskoleförberedande program och yrkesprogram utan krav på specialanpassade undervisningssalar mindre lokalyta än yrkesprogram med krav på specialanpassade undervisningssalar såsom utbildningsprogram i VVS, el och fordon. Den anpassade gymnasieskolans undervisning kräver också större ytor på grund av de mindre undervisningsgrupperna och högre tillgänglighetskrav i den fysiska miljön. Vuxenutbildningen kräver generellt mindre lokalyta då eleverna som regel inte går hela dagar i skolan och därför kan lokalerna schemaläggas i olika pass under hela dagen, även kvällstid. Respektive skolas schema påverkar skolans kapacitet att ta emot elever.

Utbildningens söktryck

För att kunna svara mot ungdomars önskemål och möjligheter för etablering i arbete eller vidare studier samt mot arbetsmarknadens behov innefattar nämndens dimensionering och planering av utbildningen även dimensionering av den fysiska miljön. Gymnasieskolan är till skillnad från andra skolformer i Malmö stad betydligt mer konkurrensutsatt. En skola med lågt söktryck och därmed fyllnadsgrad kommer som konsekvens ha lägre kapacitetsutnyttjande.

Gymnasial yrkesutbildning visar positiva effekter i termer av sannolikhet att få jobb och högre förvärvsinkomst. Även elever som påbörjat yrkesutbildning utan att uppnå examen har bättre villkor ur sysselsättnings- och försörjningssynpunkt än elever med avslutad högskoleförberedande utbildning som inte studerar vidare. Nämndens arbete med det politiska målet om att öka andelen och antalet yrkesutbildningar innebär fokus på att öka söktrycket till yrkesprogrammen och är

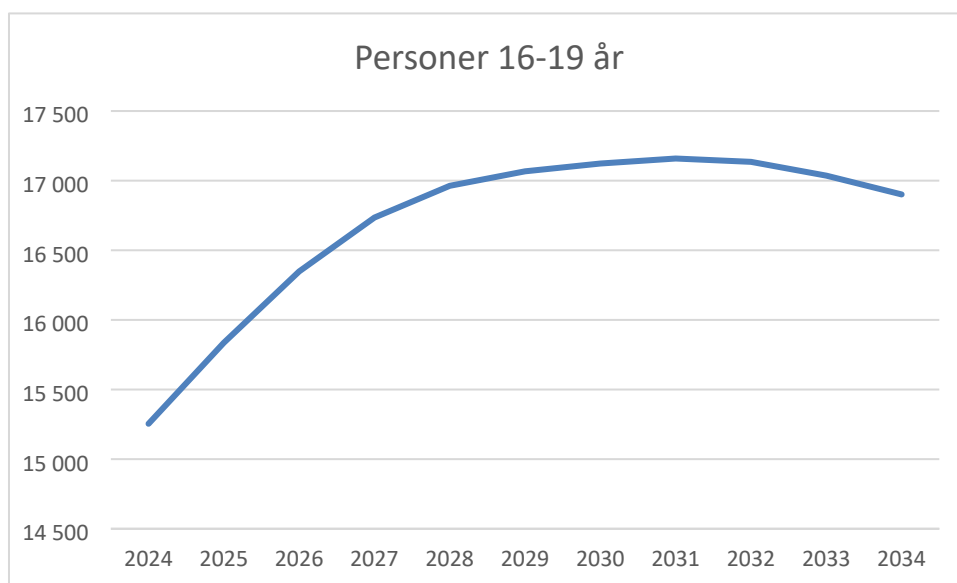
även en prioriterad parameter i dimensioneringen av den fysiska miljön. Framtida lokalbehov

Påverkansfaktorer på nämndens lokalbehov

Demografiförändringar

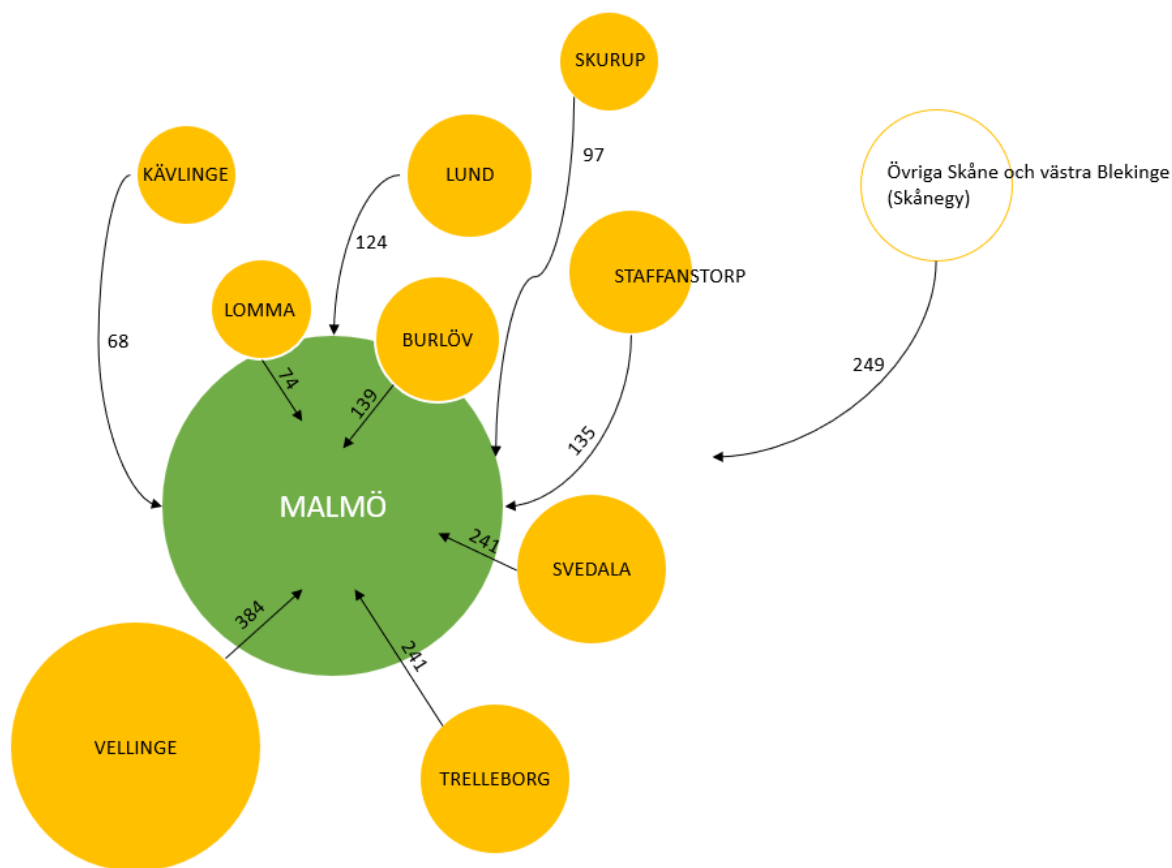
Demografiförändringar är en av de viktigaste påverkansfaktorerna för nämndens lokalbehov. En fortsatt ökning av antalet personer i gymnasieålder innebär att nämnden framöver behöver utöka lokalbeståndet för att kunna erbjuda plats åt de elever som söker sig till nämndens skolor samt ha en ökad beredskap vid förändrat utbud hos skolor med en fristående skolhuvudman.

Enligt Malmö stads befolkningsprognos 2024 förväntas antalet personer i åldern 16–19 öka från 15 254 till 16 901 individer, en ökning om 10%. Individer i åldern 16–19 år förväntas öka fram till 2031. Ökningstakten förväntas mattas av från 2027 och från 2031 väntas en nedåtgående trend.



Efterfrågan och utbud på utbildningsplatser i samverkansområdet

Malmö stad tar årligen emot elever från andra kommuner i Skåne och västra Blekinge eftersom ungdomar i regionen kan välja fritt mellan olika gymnasieskolor i regionen.



Det stora flertalet av elever från annan kommun som väljer att studera i Malmö kommer från närliggande kommuner syd- och sydost om Malmö, ca 870 elever. Från samverkansområdet Skåne och västra Blekinge går 1 752 elever i Malmö stads skolor (oktober 2024). I jämförelse har 996 elever från Malmö valt att studera i en annan kommun (i kommunala skolor och i fristående skolor).

Många kringliggande kommuner saknar egen gymnasieskola, vilket innebär ökat söktryck till exempelvis Malmö stad och Lunds kommun. Eventuella nyetableringar av gymnasieskolor i Malmös kringliggande kommuner kan komma att påverka efterfrågan på skolplatser i Malmö stads gymnasieskolor. Förutom Lomma kommuns planerade nya gymnasieskola höstterminen 2027 med ca 800 elevplatser finns inga beslut om nyetablering av kommunala gymnasieskolor i Malmö stads närområde. Antalet elever från Lomma i Malmö stads gymnasieskolor är lågt varför nämndens bedömning är att påverkan på söktrycket i Malmö kommer vara begränsat.

Fördelning offentlig huvudman/ fristående huvudman

Fördelningen av elever mellan Malmös kommunala gymnasieskolor och elever i gymnasieskolor i fristående regi påverkar planeringen av det framtida lokalbehovet. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens gymnasieverksamhet är mer konkurrensutsatt än andra utbildningsformer som staden ansvarar för. Elevökningen i nämndens skolor är beroende av lokalkapaciteten på respektive skola samt hur attraktiva nämndens skolor är i jämförelse med fristående huvudmäns skolor.

Andelen elever på Malmös kommunala gymnasieskolor ökar. 60 procent av eleverna har ansökt och antagits till Malmös kommunala gymnasieskolor i samband med gymnasieantagningen 2024, vilket kan jämföras med 55 procent 2023 (8 augusti, 2024). Nämnden har ansvar för att erbjuda

utbildning och ha beredskap för att skyndsamt ta emot elever vid bland annat förändrat utbud av utbildningsplatser hos fristående huvudmän. Lokalplanering behöver därmed dimensioneras för att möjliggöra en ökning av andelen elever i Malmös kommunala skolor samt för att öka beredskapen att skyndsamt ta emot elever när behovet uppstår.

Nämndens förväntade framtida lokalbehov

Lokalbehov i förhållande till demografiförändring

Utifrån Malmö stads befolkningsprognos tar nämnden årligen fram en scenarioanalys för det förväntade antalet nya elever i Malmös skolor, såväl kommunala som fristående (se tabell nedan). För perioden 2025–2034 förväntas det totala antalet elever i Malmö öka med ca 1 000 elever. Prognosen för det totala antalet elever 2024 är 11 600, vilket innebär att den förväntade elevökningen under planeringsperioden understiger 10 procent. Utifrån scenarioanalysen bedömer nämnden att utökningen av lokalbeståndet behöver fortsätta. Utökningen behöver ta höjd för det totala ökade elevantalet samt för att öka beredskapen att ta emot elever vid oförutsedda händelser.

Förändring antal elever i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola (HT/år)

År	100%	60%	50%	40%
2024	<i>Prognos 2024 helår – 11 600 elever</i>			
2025	530	318	265	212
2026	404	242	202	162
2027	113	68	56	45
2028	79	48	40	32
2029	28	17	14	11
2030	130	78	65	52
2031	-58	-35	-29	-23
2032	-42	-25	-21	-17
2033	-116	-70	-58	-47
2034	-59	-35	-30	-24
Summa	1 009	605	504	403

Tabellen ovan illustrerar den totala ökningen av antalet elever i Malmö stads gymnasieskolor utifrån flera antaganden om andelen som kan komma att välja Malmö stads gymnasieskolor framgent. Exempelvis, om 60% av den totala ökningen av antalet elever i gymnasieskola i Malmö väljer en kommunal gymnasieskola blir ökningen 318 elever fler 2025.

Lokalplanering

Planerad lokalanskaffning

Nämndens planerade lokalanskaffning utgår från planeringsperiodens förväntade elevökning samt ersättning av externt förhyrda lokaler. Utökningen av antalet utbildningsplatser bidrar till ökad beredskap och flexibilitet i lokalbeståndet. Ersättning av externt förhyrda lokaler bidrar till mer ändamålsenliga lokaler som är långsiktigt ekonomiskt hållbara.

Ankaret – 2025

Lokalisering utreds

Nämnden planerar att starta en mindre skolenhet i centrala Malmö. Enheten ska ha en kapacitet om ca 30 utbildningsplatser för undervisning på introduktionsprogram. Enheten ska också ha möjlighet att under en begränsad period ta emot elever som rektor bedömt inte kan tillgodogöra sig sin undervisning på elevens ordinarie skolenhet. Lokalbehovet bedöms uppgå till ca 400 kvadratmeter LOA och ska innehålla mindre klassrum, gemensamhetsytor, kök med pentry och personalutrymmen.

Gymnasieskola för introduktionsprogram – 2025

Lokalisering utreds

Nämnden utreder i samarbete med servicenämnden förutsättningar för i första förhyrning i internt ägda, vakanta lokaler för introduktionsprogram. Bakgrunden är en förväntad ökning av antalet utbildningsplatser för introduktionsprogram. Lokalerna ska rymma upp till 100 elever och vara ändamålsenliga för undervisning i grupper om ca 15 elever.

Gymnasieskola för introduktionsprogram – 2027

Lokalisering utreds

Nämnden initierade under 2023 en planering för ersättning av externt förhyrda lokaler. Bellevue gymnasiums hyresavtal löper ut 2027 varför nämnden i samarbete med servicenämnden utreder en lämplig ny lokalisering för skolan som har ca 160 utbildningsplatser inom introduktionsprogram.

Utökning av Malmö Idrottsgymnasium – 2028

Fastigheten Innerstaden 9:173 m.fl. – ca 8 000 kvadratmeter LOA

Nämnden planerar att utöka Malmö Idrottsgymnasium. Utökningen möjliggörs genom en nybyggd lokal i Stadionområdets norra del längs med John Ericssons väg. Lokalerna kommer att byggas som en del av Malmö stads nya multisporthall. De nya lokalerna kommer att rymma upp till 620 platser i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.

Ny skolenhet, anpassat gymnasium – 2029

Lokalisering utreds

Nämnden planerar att anskaffa lokaler för ett nytt anpassat gymnasium med en kapacitet om upp till 150 skolplatser. Skolan ska vara centralt belägen med goda kollektivtrafikmöjligheter. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden utreder förutsättningar för anskaffningen tillsammans med servicenämnden. Såväl nybyggnation som om- och tillbyggnation av befintliga lokaler utreds.

Innovations- och kompetenscenter för yrkesutbildningar – 2030

Lokalisering utreds

Nämnden planerar att anskaffa lokaler för gymnasiala yrkesutbildningar (el- och energiprogrammet, VVS- och fastighetsprogrammet, lärlingsprogram) och vuxenutbildning i el- och energi. Lokalerna ska ha en kapacitet om ca 750 gymnasieplatser och 250 vuxenutbildningsplatser. Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen utreder förutsättningar för anskaffningen tillsammans med serviceförvaltningen. Såväl nybyggnation som om- och tillbyggnation av befintliga lokaler utreds. Skolan ska samarbeta med näringsliv och universitet.

Ny gymnasieskola, Nyhamnen – 2035-

Behov av ny gymnasieskola är definierad i fördjupad översiktsplan för området

Den fördjupade översiktsplanen för Nyhamnen möjliggör en nyetablering av gymnasieskola i Nyhamnen med ca 1 000 elevplatser. Tidplanen för utbyggnaden av Nyhamnen är osäker, men troligtvis är en nybyggnation färdigställd som tidigast 2035.

Planerad avveckling

Planerat avträdesår	Lokal	Beskrivning av lokal	Antal brukare/platser	Hyresvärd	Frågående hyra (2024)
2027	Bellevue gymnasium, Slagan 3	Gymnasieskola, introduktionsprogram	165	Doxa	3 797 655 kr
2029	Valdemarsro gymnasium, Fältsippan 12	Anpassat gymnasium	220	Familjen Anne Pålsson m.fl.	17 181 275 kr
2030	Universitetsholmens gymnasium, Grytan 6 & 9	Gymnasieskola	650	Balder	27 522 189 kr

Nämnden planerar att lämna tre skollokaler inom planeringsperioden. Ny lokalisering för Bellevue gymnasium utreds. Valdemarsro gymnasium kommer att omlokaliseras 2029. Omlokaliseringen sker delvis till nya lokaler till Malmö Idrottsgymnasium och till nya, ännu ej fastställda lokaler. Inför 2030 planerar nämnden att omlokalisera Universitetsholmens gymnasium, lokalisering utreds.

Kapacitets- och kostnadsutveckling

Lokalkostnadsutveckling

Nedanstående lokalkostnadsutveckling är prognostiserad utifrån stadskontorets beräkningsmodell för lokalkostnader. Prognosen utgår ifrån att nämndens lokalanskaffning och planerad avveckling realiserar i enlighet med denna lokalbehovsplan. Driftskonsekvensen är beräknad utifrån antaganden om total investeringsvolym för respektive nyanskaffning samt frågående hyra för avvecklade lokaler.

Lokalkostnadsutveckling

Lokalkostnadsutveckling i tusentals kronor.

Hyra	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Internhyra	140 366	139 060	137 734	162 012	177 710	202 570	202 679	203 720	205 092	206 277
Extern hyra	78 900	80 241	77 605	78 993	61 404	32 838	34 298	35 782	37 291	38 826
Total hyra	219 266	219 301	215 399	241 005	239 113	235 408	236 977	239 501	242 383	245 103

Utveckling av nämndens arbete med lokaler

Samarbete och samnyttjande

Nämnden ämnar utveckla samarbetet med både andra nämnder i staden och aktörer utanför organisationen för att hitta effektiva och långsiktigt hållbara lösningar i lokalplaneringen. Nya ekonomiska förutsättningar och fortsatta demografiförändringar förutsätter ett fördjupat samarbete i staden för att säkerställa att stadens gemensamma lokalresurser nyttjas optimalt.

Nämnden ska även i samarbete med servicenämnden verka för att effektivisera anskaffningsprocessen för att minska tidsåtgången från identifierat behov till färdigställande av lokalprojekt. Nämnden bedömer att en förutsättning för denna utveckling är ett närmare samarbete med förutsättningsskapande förvaltningar i tidiga skeden av anskaffningsprocessen.

Funktionsprogram för gymnasieskolan

Nämnden arbetar med att ta fram ett funktionsprogram för gymnasieskolan i syfte att effektivisera och underlätta arbetet vid både nyanskaffning- och verksamhetsanpassning av lokaler. Funktionsprogrammet ska redogöra för generella principer vid utformning av gymnasieskolans lokaler. För varje större lokalprojekt tas ett specifikt lokalprogram fram med utgångspunkt i funktionsprogrammet.